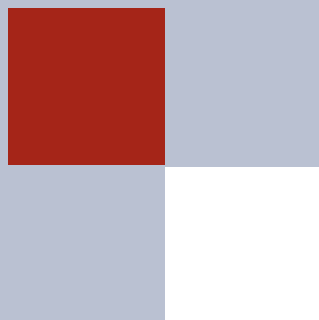

POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

primjena u praksi

VII. izmijenjeno i dopunjeno izdanje

Redakcija: dr. sc. Ljerka MARKOTA

Porez na dodanu vrijednost

VII. izmijenjeno i dopunjeno izdanje

Autori:

Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.
Mr. Anja BOŽINA, predavač i ovl. rač.
Dr. sc. Vlado BRKANIĆ, prof. visoke škole, ovl. rač. i ovl. rev.
Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, viši predavač i ovl. rač.
Mirela GLAVOTA, dipl. oec., predavač, ovl. rač. i ovl. rev.
Dr. sc. Šime GUZIĆ, viši predavač i ovl. rač.
Mr. sc. Katarina HORVAT JURJEC, predavač i ovl. rač.
Dr. sc. Đurđica JURIĆ, prof. visoke škole i ovl. rač.
Lucija TURKOVIĆ-JARŽA, dipl. oec. i ovl. rač.
Jasna VUK, dipl. oec., predavač i ovl. rač.

Redakcija:

Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.

Zagreb, lipanj 2015.

©Copyright 2015.

RRiF plus d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge

10000 Zagreb, Vlaška 68, HRVATSKA

Telefon: 01 46 99 760 – pretplata

Fax: 01 46 99 766

e-mail: rrif@rrif.hr

Za nakladnika direktor:

Branimir MARKOTA, dipl. oec.

BIBLIOTEKA POREZI

Glavni urednik:

Dr. sc. Vlado BRKANIĆ, prof. visoke škole, ovl. rač. i ovl. rev.

Urednica:

Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.

UDK 336.2/657.1/658.6

ISBN 978-953-272-118-8

Grafička priprema i tisak:

EDIT d.o.o.

Zagreb, Trumbićeva 12

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem: **000907435**

PREDGOVOR VII. IZDANJU

Sedmo izdanje ovog Priručnika nastalo je kao posljedica dvaju događaja. Početkom 2015. stupile su na snagu nove odredbe Zakona o porezu na dodanu vrijednost i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost, a drugo – šesta naklada je rasprodana, što za nakladnika znači da je Priručnik svojom građom i objašnjenjima prihvaćen od stručne prakse. To su bili dovoljni razlozi da autori i nakladnik ponude novo, značajno dopunjeno i izmijenjeno izdanje.

Nastale promjene u sustavu PDV-a početkom 2015. stavile su pred autore dodatne zahtjeve u smislu ažuriranja (usklađivanja) pisane građe sa zakonskim određenjima, ali i dopune te građe s obzirom na dvogodišnje iskustvo koje smo stekli otkako je Hrvatska u Europskoj uniji, odnosno otkako u potpunosti primjenjujemo sustav EU PDV.

Priručnik je sadržajno strukturiran prema vrstama poslovnih događaja u prometu dobara i obavljanju usluga kako to proizlazi iz Zakona o porezu na dodanu vrijednost i Pravilnika o porezu na na dodanu vrijednost. Pred autore je stavljen zahtjev da objasne često vrlo složene porezno-poslovne događaje i situacije. Pritom nam je namjera u tim tumačenjima izraziti zakonsku intenciju (svrhu i smisao norme), što sada temeljimo na našim iskustvima i praksi iz EU-a, poglavito presuda Europskog suda iz Luxembourg, odnosno tumačenjima naše Porezne uprave.

Dakle, u razradbi izložene građe konzultirali smo se i s propisima Europske unije - Direktivom vijeća 2006/112/EZ iz 2006., njezinim izmjenama i dopunama i provedbenom Uredbom Vijeća br. 282/2011. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost. U slučaju poreznog spora, stranke ga mogu rješavati i na sudu Europske unije u Luxembourg. To je nova komponenta koju sada moraju uzeti u obzir i naša porezna tijela, s obzirom na to da smo dio jedinstvenoga poreznog sustava u EU-u. To je, zapravo, jedini porez koji se gotovo jednako primjenjuje u svim članicama EU-a. Različite su samo porezne stope u pojedinim zemljama te neke druge manje razlike. Stoga je poznavanje ovoga poreznog sustava iznimno bitno u sve većim razmjerima prekograničnog poslovanja.

Ova je knjiga priručnik za svakodnevnu praksu. Građa je raspoređena prema logičkim cjelinama kako je uređuje Zakon o PDV-u: od predmeta i obveznika PDV-a do poreznih evidencija, događaja koji su uzrokom oporezivanja PDV-om, prijenosa porezne obveze, oslobođenja, sastavljanja prijava PDV-a i dr. Uz primjere obračuna PDV-a, dana su i

knjigovodstvena rješenja te primjeri poreznih evidencija, kako već nalažu porezni propisi. U drugom dijelu Priručnika tiskani su pročišćeni tekstovi propisa, sve ažurirano s danom izlaska iz tiska (1. lipnja 2015.).

Ovaj je Priručnik ponajprije namijenjen praktičarima i računovođama u trgovačkim društvima, obrtima, ustanovama, neprofitnim udrugama, financijskim institucijama i dr. te pravnim i fizičkim osobama koje obračunavaju PDV ili pak osobama koje kontroliraju ispravnost obračuna ovoga poreza. Namijenjena je i studentima visokih škola i fakulteta koji imaju predmet *Porezi ili Javne financije*.

U ime nakladnika zahvaljujem svim autorima koji su uložili golemi napor da se re-alizira ovo izdanje. Zahvaljujem i čitateljima koji su omogućili da se objavi ovo VII. prošireno izdanje.

Posebno zahvaljujem urednici ovog izdanja dr. sc. Ljerkici Markota koja je brižno kontrolirala naše rukopise, davala nam smjernice i naputke za određene dopune i promjene u tekstovima i koja je nadzirala jesu li u grafičkoj pripremi uneseni svi zahtjevi kako bismo imali konačni tekst za objavu.

Vama, poštovani čitatelji, želim lako razumijevanje izložene građe i što manje poreznih problema u svakodnevnoj primjeni te u slučaju poreznog nadzora. Izneseni primjeri i tumačenja mogu Vam biti od pomoći u dvojbjenim situacijama. Naime, publicirana strukovna praksa ima svoju težinu i značenje u dokaznim postupcima jer izražava stupanj dosegnute razine razumijevanja i primjene u praksi. Naše je geslo pri tumačenju poreznog sustava u načelu: *Plaćamo porez točno onoliko koliko i kako to zakoni nalažu*. To je univerzalno načelo koje vrijedi u vladavini prava u EU-u.

Srdačan pozdrav!

Glavni urednik:

dr. sc. Vlado Brkanić, prof. vis. šk., ovl. rač. i ovl. rev.

U Zagrebu 15. lipnja 2015.

SADRŽAJ

PREDGOVOR VII. IZDANJU	III
UVOD U PRIMJENU SUSTAVA PDV-a	
<i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)</i>	1
1. PODRUČJE PRIMJENE ZAKONA O PDV-u, NOVI PROMETI I NOVI TERMINI U PDV-u	4
2. PREDMET OPOREZIVANJA	5
2.1. ISPORUKE DOBARA U TUZEMSTVU	6
2.2. OBAVLJANJE USLUGA U TUZEMSTVU	7
2.3. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU-a	7
2.4. UVOZ DOBARA	8
3. TKO SE SMATRA OBVEZNIKOM PDV-a U RH, A TKO SE TREBA REGISTRIRATI ZA POTREBE PDV-a	8
4. MJESTO OPOREZIVANJA KOD ISPORUKE DOBARA	9
5. OPOREZIVANJE USLUGA – MJESTO OBAVLJANJA USLUGE	10
6. NASTANAK OPOREZIVOG DOGAĐAJA I OBVEZA OBRAČUNA PDV-a	11
7. POREZNA OSNOVICA	11
8. STOPE PDV-a	12
9. OSLOBOĐENJA OD PDV-a	13
9.1. OSLOBOĐENJA ZA ODREĐENE DJELATNOSTI OD JAVNOG INTERESA	13
9.2. OSLOBOĐENJE ZA OSTALE DJELATNOSTI	14
9.3. OSLOBOĐENJE ZA TRANSAKCIJE UNUTAR EU-a	14
9.4. OSLOBOĐENJE PRI UVOZU	15
9.5. OSLOBOĐENJE PRI IZVOZU	15
9.6. OSLOBOĐENJE KOD OBAVLJANJA USLUGA NA POKRETNJIM IMOVINI	15
9.7. OSLOBOĐENJE U VEZI S MEĐUNARODNIM PRIJEVOZOM	15
10. ODBITAK PRETPOREZA – PRAVO I UVJETI	16
11. POVRAT PDV-a	17
12. OBVEZA IZDAVANJA I ELEMENTI RAČUNA	18
13. RAZDOBLJE OPOREZIVANJA, OBRAČUNAVANJE PDV-a I PODNOŠENJE PRIJAVE PDV-a	18
14. POSEBNI POSTUPCI OPOREZIVANJA	19
15. POSEBNOSTI U POSLOVANJU „DOBITAŠA“ KOJI UTVRĐUJU OBVEZU PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA	19
16. POSEBNOSTI U POSLOVANJU OBRATNIKA „DOHODAŠA“ U SUSTAVU PDV-a	20

I. POREZNI OBVEZNIK, REGISTRACIJA ZA POTREBE PDV-a I POREZNI ZASTUPNIK	
<i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)</i>	21
1. TKO SU OBVEZNICI PDV-a I TKO SE TREBA REGISTRIRATI ZA POTREBE PDV-a	21
2. TKO (NI)JE REDOVITI POREZNI OBVEZNIK KOJI SE TREBA PRIJAVITI U REGISTAR OBVEZNIKA PDV-a	24
2.1. KOJI PROMETI ULAZE U „PRAG“ ZA ULAZAK U SUSTAV PDV-a I ROKOVI PRIJAVE	25
2.2. KRITERIJ ZA MJESEČNOG / TROMJESEČNOG OBVEZNIKA PDV-a	27
2.3. DOBROVOLJNI ULAZAK U SUSTAV PDV-a	28
2.4. KRITERIJ ULASKA U SUSTAV PDV-a POREZNIH OBVEZNIKA KOJI POSLUJU SEZONSKI	29
2.5. ULAZAK U SUSTAV PDV-a POREZNIH OBVEZNIKA KOJI OBAVLJAJU OSLOBOĐENE I OPOREZIVE PROMETE	30
2.6. POREZNI OBVEZNICI KOJI POVREMENO ISPORUČUJU NOVA PRIJEVOZNA SREDSTVA	31
2.7. TKO SE NE SMATRA POREZNI OBVEZNIKOM	32
2.8. BRISANJE IZ REGISTRA OBVEZNIKA PDV-a	37
3. POREZNI OBVEZNICI KOJI UTVRĐUJU OBVEZU PDV-a PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA	38
4. TKO SE I KADA TREBA REGISTRIRATI ZA POTREBE PDV-a – DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA	41
4.1. OPĆENITO O DODJELI I UKIDANJU PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA	41
4.2. KADA MALI POREZNI OBVEZNICI I POREZNI OBVEZNICI OSLOBOĐENI PDV-a TREBAJU ZATRAŽITI PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ	44
4.3. KADA INOZEMNI POREZNI OBVEZNICI U RH TREBAJU ZATRAŽITI PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ	46
5. KAKO SE TREBA PRIJAVITI U REGISTAR OBVEZNIKA PDV-a I DOBITI PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ	51
6. KRITERIJI ZA IZLAZAK IZ SUSTAVA PDV-a	53
6.1. ODLUKA O IZLASKU IZ SUSTAVA PDV-a ZBOG SMANJENJA OSTVAREN OG PROMETA	53
6.1.1. <i>Ispravak pretporeza za dugotrajnu imovinu pri izlasku iz sustava PDV-a</i>	54
6.1.2. <i>Usklađenja i ispravci PDV-a pri izlasku iz sustava PDV-a u posljednjem razdoblju oporezivanja</i>	56
6.1.3. <i>Obveze „dohodaša“ koji prelaze na paušalno oporezivanje dohotka i izlaze iz sustava PDV-a</i>	57
6.2. IZLAZAK IZ SUSTAVA PDV-a ZBOG LIKVIDACIJE – TRAJNOG PRESTANKA OBAVLJANJA DJELATNOSTI	59
6.2.1. <i>Obračun u posljednjem razdoblju oporezivanja kalendarske godine kod pravnih osoba i obrtnika „dobitaša“</i>	59
6.2.2. <i>Obračun u posljednjem razdoblju oporezivanja kalendarske godine kod „dohodaša“ fizičkih osoba</i>	60
7. OBVEZA REGISTRACIJE ZA PDV U DRUGIM ZEMLJAMA ČLANICAMA EU-a	60

8. IMENOVANJE POREZNOG ZASTUPNIKA U RH	63
8.1. TKO I KADA TREBA IMENOVATI POREZNOG ZASTUPNIKA.....	63
8.2. ULOGA, ZNAČENJE I OBVEZE POREZNOG ZASTUPNIKA.....	64
8.3. EVIDENTIRANJE ULAZNIH I IZLAZNIH RAČUNA I UTVRĐIVANJE POREZNE OBVEZE	64
II. PREDMET OPOREZIVANJA	66
1. ISPORUKE DOBARA U TUZEMSTVU	
<i>(Mr. sc. Katarina HORVAT JURJEC, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	66
1.1. ISPORUKA DOBARA – UZORCI I DAROVI MALE VRIJEDNOSTI.....	67
1.2. ISPORUKA DOBARA – REPREZENTACIJA	69
1.3. ISPORUKE DOBARA – IZUZIMANJE DOBARA I MANJKOVI	70
1.4. ISPORUKA DOBARA – OPOZIV.....	71
1.5. ISPORUKA DOBARA RADI PRERADE, OBRADE, DORADE ILI IZRADE PROIZVODA	72
1.6. RAZMJENA DOBARA.....	72
2. OBAVLJANJE USLUGA U TUZEMSTVU	
<i>(Mr. sc. Katarina HORVAT JURJEC, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	73
3. ISPORUKE DOBARA UNUTAR EUROPSKE UNIJE	
<i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)</i>	74
3.1. UVJETI ZA OSLOBOĐENU ISPORUKU DOBARA UNUTAR EU-a	75
3.1.1. Isporučitelj iz RH treba biti porezni obveznik.....	75
3.1.2. Osiguranje dokaza o otpremi dobara u drugu zemlju članicu EU-a.....	76
3.1.3. Provjera statusa kupca – poreznog obveznika u EU-u	78
3.2. OSLOBOĐENJE ZA ISPORUKU ODREĐENIH SKUPINA DOBARA.....	82
3.2.1. Oslobođenje za isporuke novih prijevoznih sredstava	82
3.2.2. Oslobođenje za isporuke dobara koje podliježu trošarinama.....	83
3.3. POREZNO I KNJIGOVODSTVENO EVIDENTIRANJE ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU-a	83
3.3.1. Elementi računa, obvezne porezne evidencije i prijave	83
3.3.2. Evidentiranje naknadnih odobrenja i terećenja kupaca unutar EU-a	85
3.3.3. Isporuka dobara u tuzemstvu inozemnih poreznih obveznika koji nemaju sjedište i prebivalište u EU-u	87
4. STJECANJE DOBARA UNUTAR EUROPSKE UNIJE	
<i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)</i>	89
4.1. ŠTO SE SMATRA STJECANJEM DOBARA UNUTAR EU-a.....	90
4.2. UTVRĐIVANJE POREZNOG STATUSA SUDIONIKA PRI STJECANJU DOBARA UNUTAR EU-a.....	90
4.3. OPOREZIVO STJECANJE DOBARA UNUTAR EU-a – TEMELJNA PRAVILA	92
4.4. NASTANAK POREZNE OBVEZE I UVJETI ZA PRIZNAVANJE PRETPOREZA PRI STJECANJU DOBARA UNUTAR EU-a	93
4.4.1. Nastanak porezne obveze pri stjecanju dobara unutar EU-a	94
4.4.2. Priznavanje pretporeza pri stjecanju dobara unutar EU-a	94
4.4.2.1. Pravo priznavanja pretporeza	94

4.4.2.2. Uvjeti za odbitak pretporeza	95
4.4.3. Naknadna odobrenja i terećenja unutar EU-a	99
4.5. „MALI“ POREZNI OBVEZNICI KAO STJECATELJI DOBARA IZ EU-a I OSTALI KOJI NISU REGISTRIRANI KAO OBVEZNICI PDV-a.....	101
4.6. POREZNA OSNOVICA PRI STJECANJU DOBARA UNUTAR EU-a.....	103
4.7. ODREĐIVANJE MJESTA STJECANJA DOBARA UNUTAR EU-a.....	105
4.8. POSEBNOSTI PRI STJECANJU NEKIH DOBARA UNUTAR EU-a.....	105
4.8.1. Stjecanje novih prijevoznih sredstava.....	105
4.8.2. Stjecanje trošarinskih proizvoda.....	106
4.9. POREZNI POLOŽAJ PREMJEŠTANJA DOBARA.....	109
4.10. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU-a KOJA NISU PREDMET OPOREZIVANJA PDV-om.....	109
4.11. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU-a KOJA SU OSLOBOĐENA PDV-a.....	110
4.12. POSEBNOSTI PRI STJECANJU DOBARA POREZNIH OBVEZNIKA KOJI UTVRĐUJU OBVEZU PDV-a PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA.....	111
5. UVOZ DOBARA U EUROPSKU UNIJU I RH S MOTRIŠTA PDV-a <i>(Mr. sc. Katarina HORVAT JURJEC, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	113
5.1. ŠTO SE SMATRA UVOZOM DOBARA	113
5.2. MJESTO UVOZA DOBARA.....	114
5.3. NASTANAK OPOREZIVOG DOGAĐAJA I OBVEZE OBRAČUNA PDV-a PRI UVOZU DOBARA	115
5.4. POREZNA OSNOVICA PRI UVOZU DOBARA U EUROPSKU UNIJU.....	117
5.5. OSLOBOĐENJA PRI UVOZU.....	119
5.6. OSLOBOĐENJE OD PDV-a PRI UVOZU – PRIMJENA POSTUPKA 42.....	120
5.7. OSLOBOĐENJE OD PDV-a PRI UVOZU – NA USLUGE ČIJA JE VRIJEDNOST UKLJUČENA U POREZNU OSNOVICU	122
6. POREZNI POLOŽAJ TROSTRANIH POSLOVA <i>(Mr. sc. Katarina HORVAT JURJEC, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	128
6.1. TROSTRANI POSAO S MOTRIŠTA PDV-a	130
6.1.1. Hrvatski porezni obveznik kao isporučitelj dobara u trostranom poslu.....	132
6.1.2. Hrvatski porezni obveznik kao stjecatelj – prvi kupac u trostranom poslu	134
6.1.3. Hrvatski porezni obveznik kao zadnji kupac – primatelj isporuke u trostranom poslu	136
7. PREMJEŠTANJE DOBARA UNUTAR EU-a <i>(Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, viši predavač i ovl. rač.)</i>	138
7.1. KOJE SE TRANSAKCIJE SMATRAJU PREMJEŠTANJEM DOBARA UNUTAR EU-a	138
7.2. KOJE SE TRANSAKCIJE NE SMATRAJU PREMJEŠTANJEM DOBARA UNUTAR EU-a	139
7.2.1. Prodaja dobara na daljinu	140
7.2.2. Prodaja dobara na brodu, u zrakoplovu ili u vlaku	141
7.2.3. Prodaja dobara unutar EU-a, izvozne isporuke dobara te isporuke dobara izjednačene s izvozom.....	142

7.2.4. Otprema dobara radi obavljanja procjene ili rada na tim dobrima u EU-u	143
7.2.5. Otprema dobara za korištenje u EU-u	144
7.2.6. Otprema dobara radi sastavljanja ili postavljanja u drugoj državi članici EU-a	146
7.3. PREMJEŠTANJE DOBARA IZ RH U DRUGU DRŽAVU ČLANICU EU-a	146
7.3.1. Premještanje dobara u vlastito skladište poreznog obveznika u EU.....	147
7.3.2. Premještanje dobara radi komisijske prodaje u EU-u	148
7.3.2.1. Austrija	149
7.3.2.2. Belgija	150
7.3.2.3. Bugarska	151
7.3.2.4. Cipar	151
7.3.2.5. Češka	152
7.3.2.6. Danska.....	152
7.3.2.7. Estonija	152
7.3.2.8. Finska	153
7.3.2.9. Francuska	153
7.3.2.10. Grčka.....	154
7.3.2.11. Irska	154
7.3.2.12. Italija	154
7.3.2.13. Latvija.....	155
7.3.2.14. Litva.....	155
7.3.2.15. Luksemburg	156
7.3.2.16. Mađarska.....	156
7.3.2.17. Malta	157
7.3.2.18. Nizozemska.....	157
7.3.2.19. Njemačka.....	157
7.3.2.20. Poljska.....	158
7.3.2.21. Portugal	158
7.3.2.22. Rumunjska	158
7.3.2.23. Slovačka	159
7.3.2.24. Slovenija.....	159
7.3.2.25. Španjolska.....	160
7.3.2.26. Švedska.....	160
7.3.2.27. Velika Britanija	160
7.3.3. Računovodstveno praćenje premještanja dobara iz RH u zemlje članice EU-a radi komisijske odnosno konsignacijske prodaje.....	161
7.4. PREMJEŠTANJE DOBARA IZ DRUGE DRŽAVE ČLANICE EU-a U RH	163
8. POSEBNI SLUČAJEVI ISPORUKE DOBARA I USLUGA	
<i>(Mr. sc. Katarina HORVAT JURJEC, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	165
8.1. UNOS DOBARA U DRUŠTVO	165
8.2. PROMJENA OBLIKA DRUŠTVA, SPAJANJE, PRIPAJANJE I PODJELA	166
8.3. PRIJENOS IMOVINE POREZNOG OBVEZNIKA	168
8.4. LIKVIDACIJA I STEČAJ TE OSTALI SLIČNI POSTUPCI.....	168
8.5. OVRHA.....	169
8.6. NASLJEĐIVANJE.....	169
8.7. KORIŠTENJE I PRODAJA ZALOŽENOG DOBARA	170

8.8. ČLANSKI DOPRINOSI	170
8.9. ODŠTETA.....	170
9. PRODAJA DOBARA NA SAJMOVIMA U EU-u	
<i>(Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, viši predavač i ovl. rač.)</i>	172
9.1. PRODAJA DOBARA EU POREZNIH OBVEZNIKA NA SAJMU U REPUBLICI HRVATSKOJ	173
9.2. PRODAJA DOBARA EU POREZNIH OBVEZNIKA NA SAJMU U REPUBLICI SLOVENIJI	176
9.3. REGISTRIRANJE ZA POTREBE PDV-a EU POREZNIH OBVEZNIKA U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA EU-a	181
9.3.1. Italija	181
9.3.2. Austrija.....	182
9.3.3. Mađarska	182
9.3.4. Njemačka	183
9.3.5. Francuska.....	184
9.3.6. Češka	184
9.3.7. Slovačka	185
10. CARINSKI POSTUPAK 42	
<i>(Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, viši predavač i ovl. rač.)</i>	186
10.1. UVJETI ZA PRIMJENU CARINSKIH POSTUPAKA 42 I 63.....	186
10.2. PRIMJE NA CARINSKOG POSTUPKA 42 U RH KADA JE UVOZNIK POREZNI OBVEZNIK IZ RH.....	187
10.3. PRIMJENA CARINSKOG POSTUPKA 42 U RH KADA JE UVOZNIK POREZNI OBVEZNIK IZ DRUGE ZEMLJE ČLANICE EU-a KOJI JE U RH REGISTRIRAN ZA POTREBE PDV-a.....	190
10.4. PRIMJENA CARINSKOG POSTUPKA 42 U RH KADA JE UVOZNIK POREZNI OBVEZNIK IZ DRUGE ZEMLJE ČLANICE EU-a KOJI U RH NIJE REGISTRIRAN ZA POTREBE PDV-a	194
10.5. CARINSKI POSTUPAK 42 I TROSTRANI POSAO	196
10.6. PRIMJENA CARINSKOG POSTUPKA 42 U SLOVENIJI.....	199
III. MJESTO OPOREZIVANJA	203
1. MJESTO ISPORUKE DOBARA	
<i>(Mr. sc. Katarina HORVAT JURJEC, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	203
1.1. MJESTO ISPORUKE DOBARA BEZ PRIJEVOZA	203
1.2. MJESTO ISPORUKE DOBARA S PRIJEVOZOM	204
1.3. MJESTO ISPORUKE DOBARA U NIZU	204
1.4. MJESTO ISPORUKE DOBARA NA DALJINU	205
1.4.1. Prodaja dobara na daljinu iz rh kupcu krajnjem potrošaču u EU-u.....	210
1.4.2. Prodaja dobara na daljinu iz EU-a kupcu krajnjem potrošaču u RH.....	211
1.4.3. Prodaja dobara na daljinu iz RH kupcu – članu „grupe trojice“ u EU-u	213
1.5. MJESTO ISPORUKE DOBARA KOJA SE SASTAVLJAJU ILI POSTAVLJAJU <i>(Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, viši predavač i ovl. rač.)</i>	215
1.5.1. Kako odrediti isporuke koje se smatraju isporukama oporezivim prema mjestu sastavljanja ili postavljanja dobara unutar EU-a.....	216

1.5.2. Registriranje za potrebe PDV-a u drugim državama članicama EU-a radi isporuka dobara sa sastavljanjem ili postavljanjem	217
1.5.3. Primjeri isporuka dobara sa sastavljanjem ili postavljanjem u drugu državu članicu EU-a	222
1.5.4. Primjer isporuke dobara sa sastavljanjem ili postavljanjem iz druge države članice EU-a u RH	224
1.6. MJESTO ISPORUKE DOBARA NA BRODOVIMA, U ZRAKOPLOVIMA ILI VLAKOVIMA	225
1.7. MJESTO ISPORUKE DOBARA PUTEM SUSTAVA ZA PRIRODNI PLIN, ELEKTRIČNU ENERGIJU, GRIJANJE ILI HLAĐENJE PREPRODAVATELJIMA I OSOBAMA KOJE NISU PREPRODAVATELJI	226
2. MJESTO OBAVLJANJA USLUGA – OPOREZIVANJE „INOZEMNIH USLUGA“ (Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)	229
2.1. TEMELJNI KRITERIJI OPOREZIVANJA INOZEMNIH USLUGA	229
2.2. TKO SE SMATRA POREZNYM OBVEZNIKOM ZA POTREBE OBRAČUNA PDV-a NA „INOZEMNE“ USLUGE	230
2.3. ODREĐIVANJE MJESTA OPOREZIVANJA „INOZEMNIH“ USLUGA I NAČIN OBRAČUNAVANJA PDV-a	233
2.3.1. Opće (temeljno) načelo oporezivanja usluga	233
2.3.2. Iznimke od temeljnog načela oporezivanja usluga	242
2.3.2.1. Posredničke usluge obavljene osobama koje nisu porezni obveznici	242
2.3.2.2. Usluge u vezi s nekretninama	244
2.3.2.3. Usluge prijevoza	245
2.3.2.4. Usluge u kulturi i njima slične usluge, pomoćne usluge u prijevozu i usluge u vezi s pokretnim dobrima	248
2.3.2.5. Usluge pripremanja hrane i usluge opskrbe pripremljenom hranom i pićem	250
2.3.2.6. Iznajmljivanje prijevoznih sredstava	251
2.3.2.7. Ostale usluge	251
2.3.2.8. Telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja i elektronički obavljene usluge osobama koje nisu porezni obveznici	253
2.4. POREZNO I KNJIGOVODSTVENO EVIDENTIRANJE „INOZEMNIH“ USLUGA	254
2.4.1. Nastanak porezne obveze, obračuna PDV-a i priznavanja pretporeza na „inozemne“ usluge	255
2.4.2. Obavljene usluge – oporezive prema načelu B2B	257
2.4.3. Obavljene usluge – oporezive prema načelu B2C	257
2.4.4. Primljene usluge od poreznih obveznika iz EU-a, trećih zemalja i trećih područja prema načelu B2B	258
3. POSEBNOSTI U OPOREZIVANJU PRIJEVOZNIH USLUGA PDV-om (Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)	265
3.1. OPOREZIVANJE USLUGE PRIJEVOZA DOBARA	265
3.1.1. Prijevoz dobara između poreznih obveznika	266
3.1.1.1. Usluga prijevoza dobara koju hrvatski porezni obveznik zaračunava drugom hrvatskom poreznom obvezniku	266
3.1.1.2. Usluga prijevoza dobara između hrvatskih i inozemnih poreznih obveznika	267

3.1.2. Prijevoz dobara osobama koje nisu porezni obveznici	270
3.1.3. Prijevoz pri izvozu dobara	271
3.1.4. Prijevoz pri uvozu dobara i provožu kroz RH	271
3.1.5. Posredovanje pri prijevozu dobara	273
3.2. OPOREZIVANJE USLUGE PRIJEVOZA PUTNIKA	274
3.2.1. Cestovni i željeznički prijevoz putnika	274
3.2.1.1. Usluga prijevoza putnika koju obavi porezni obveznik drugom poreznom obvezniku ili osobi koja nije porezni obveznik	287
3.2.1.2. Porezno i knjigovodstveno postupanje u evidencijama hrvatskoga poreznog obveznika za slovenski PDV koji se odnosi na dionicu puta u Sloveniji	288
3.2.2. Međunarodni zračni, pomorski i riječni prijevoz putnika i posredovanje u prijevozu	289
3.2.3. Posredovanje pri prijevozu putnika u cestovnom i željezničkom prijevozu	290
IV. NASTANAK POREZNE OBVEZE I POREZNA OSNOVICA <i>(Mr. sc. Katarina HORVAT JURJEC, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	292
1. NASTANAK POREZNE OBVEZE	292
1.1. NASTANAK OBVEZE OBRAČUNA PDV-a PRI ISPORUCI DOBARA ILI OBAVLJANJU USLUGA	298
1.2. NASTANAK OBVEZE OBRAČUNA PDV-a PRI STJECANJU DOBARA UNUTAR EUROPSKE UNIJE	303
1.3. NASTANAK OBVEZE OBRAČUNA PDV-a PRI UVOZU DOBARA	306
1.4. NASTANAK POREZNE OBVEZE PREMA PRIMLJENIM (NAPLAĆENIM) NAKNADAMA	306
2. POREZNA OSNOVICA PRI ISPORUCI DOBARA I OBAVLJANJU USLUGA	308
3. POREZNA OSNOVICA PRI ISPORUKAMA BEZ NAKNADE I TRŽIŠNA VRIJEDNOST KAO OSNOVICA ZA PDV	313
V. RAČUNI OBVEZNIKA PDV-a <i>(Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	319
1. ZAKONI KOJI UREĐUJU OBVEZU IZDAVANJA RAČUNA	319
1.1. OBVEZA IZDAVANJA RAČUNA PREMA ZAKONU O PDV-u	320
1.2. TKO NIJE OBVEZAN IZDAVATI RAČUNE	321
2. OBVEZNI SADRŽAJ RAČUNA	323
2.1. SADRŽAJ RAČUNA PREMA ZAKONU O PDV-u	324
2.2. SADRŽAJ RAČUNA PREMA ZAKONU O FISKALIZACIJI	329
2.3. SADRŽAJ RAČUNA PREMA ZAKONU O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA (ZTD-u)	331
2.4. SADRŽAJ RAČUNA PREMA ZAKONU O RAČUNOVODSTVU (ZOR-u)	331
2.5. ROKOVI ISPUNJENJA NOVČANIH OBVEZA IZMEĐU PODUZETNIKA	332
2.6. RAČUN KAO VJERODOSTOJNA ISPRAVA PREMA OVRŠNOM ZAKONU	332
3. NAČINI IZDAVANJA RAČUNA	335
3.1. SAMOIZDAVANJE RAČUNA	338
4. PRIMJERI RAČUNA POREZNOG OBVEZNIKA	340

5. RAČUNI MALOGA POREZNOG OBVEZNIKA	346
6. RAČUNI OBVEZNIKA PDV-a KOJI PLAĆA PDV PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA	347
7. RAČUNI OBVEZNIKA POREZA NA DOHODAK U SUSTAVU PDV-a	348
8. RAČUNI ZA GOTOVINSKI PROMET	349
9. RAČUNI KOJI SE IZDAJU FIZIČKIM OSOBAMA.....	351
10. PROVJERA ISPRAVNOSTI RAČUNA.....	352
11. ČUVANJE PRIMLJENIH I IZDANIH RAČUNA.....	352
12. ISPRAVLJANJE RAČUNA	353
VI. STOPE PDV-a U PROMETU DOBARA I USLUGA	
<i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.).....</i>	354
1. OPOREZIVANJE DOBARA I USLUGA PO STOPI OD 5 %.....	354
2. OPOREZIVANJE DOBARA I USLUGA PO STOPI OD 13 %.....	359
3. OPOREZIVANJE DOBARA I USLUGA PO STOPI OD 25 %.....	364
4. PRIMJENA STOPE PDV-a NA RAČUNIMA I PRERAČUNANA STOPA PDV-a	364
4.1. POSEBNOSTI PRIMJENE STOPE PDV-a U UGOSTITELJSTVU	365
4.2. OBVEZE POREZNIH OBVEZNIKA KOD PROMJENE STOPE PDV-a	368
4.2.1. Postupci u knjigovodstvu sa zalihama u trgovini na malo	369
4.2.2. Obveze prema propisima o trgovini.....	371
VII. OSLOBOĐENJA U SUSTAVU PDV-a	
<i>(Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, viši predavač i ovl. rač.;</i> <i>Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.).....</i>	373
1. OSLOBOĐENJA ZA ODREĐENE DJELATNOSTI OD JAVNOG INTERESA.....	374
1.1. UNIVERZALNA POŠTANSKA USLUGA I S NJOM POVEZANE ISPORUKE PRATEĆIH DOBARA.....	374
1.2. USLUGE U VEZI S LIJEČENJEM I DRUGOM ZDRAVSTVENOM ZAŠTITOM	374
1.3. USLUGE I ISPORUKE POVEZANE SA SOCIJALNOM SKRBI.....	376
1.4. USLUGE OBRAZOVANJA	376
1.5. USLUGE U KULTURI.....	376
1.6. OSTALE USLUGE I ISPORUKE OD JAVNOG INTERESA	377
2. OSLOBOĐENJA ZA OSTALE DJELATNOSTI.....	377
2.1. ODOBRAVANJE KREDITA I ZAJMOVA	378
2.2. OSTALE USLUGE OSLOBOĐENE PDV-a IZ čl. 40. ZAKONA O PDV-u	382
3. OSLOBOĐENJA ZA TRANSAKCIJE UNUTAR EU-a	383
3.1. OSLOBOĐENJA ZA ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU-a	383
3.2. OSLOBOĐENJA ZA STJECANJE DOBARA UNUTAR EU-a.....	384
3.3. OSLOBOĐENJE NA ODREĐENE USLUGE PRIJEVOZA	385
4. OSLOBOĐENJA PRI UVOZU	385
5. OSLOBOĐENJA PRI IZVOZU	387

5.1. IZVOZNE ISPORUKE DOBARA	387
5.2. ISPORUKE DOBARA OVLAŠTENIM TIJELIMA	391
6. OSLOBOĐENJA KOD OBAVLJANJA USLUGA NA POKRETNJOJ IMOVINI	392
7. OSLOBOĐENJA U VEZI S MEĐUNARODNIM PRIJEVOZOM	392
7.1. OSLOBOĐENJA U VEZI S PLOVILIMA	393
7.2. OSLOBOĐENJA U VEZI SA ZRAKOPLOVIMA	396
8. OSLOBOĐENJA ZA ISPORUKE KOJE SU IZJEDNAČENE S IZVOZOM	397
8.1. OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA PDV-a ZA DIPLOMATSKA I KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA I MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE SA SJEDIŠTEM ILI PREDSTAVNIŠTVOM U RH	397
8.1.1. <i>Isporuke u RH diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama sa sjedištem u RH</i>	398
8.1.2. <i>Isporuke u drugoj državi članici EU-a diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama sa sjedištem u RH</i>	400
8.1.3. <i>Isporuke u RH diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama sa sjedištem u drugoj državi članici EU-a</i>	400
8.1.4. <i>Uvoz dobara za diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije sa sjedištem u RH</i>	401
8.2. ISPORUKE DOBARA I USLUGA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA EU-a	401
8.2.1. <i>Isporuke u RH institucijama i tijelima EU-a sa sjedištem u RH</i>	401
8.2.2. <i>Isporuke u drugoj državi članici EU-a institucijama i tijelima EU-a sa sjedištem u RH</i>	401
8.2.3. <i>Uvoz dobara za institucije i tijela EU-a sa sjedištem u RH</i>	402
8.2.4. <i>Isporuke u RH institucijama i tijelima EU-a sa sjedištem u drugoj državi članici EU-a ili u trećoj zemlji</i>	402
8.3. ISPORUKE DOBARA I USLUGA ZA POTREBE ORUŽANIH SNAGA DRUGIH DRŽAVA ČLANICA NATO-a	402
8.4. ISPORUKE ZLATA SREDIŠNJI BANKAMA	403
9. OSLOBOĐENJA ZA USLUGE POSREDOVANJA	403
10. OSLOBOĐENJA ZA TRANSAKCIJE KOJE SE ODOSE NA MEĐUNARODNU TRGOVINU	405
11. OSLOBOĐENJA U VEZI S POREZNIH SKLADIŠTIMA	406

VIII. PRAVO I UVJETI ZA PRIZNAVANJE PRETPOREZA – ISPRAK I PODJELA PRETPOREZA

(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)..... 409

1. TEMELJNA NAČELA OPOREZIVANJA PDV-om I UVJETI ZA PRIZNAVANJE PRETPOREZA	410
1.1. OPOREZIVANJE PREMA IZDANIM RAČUNIMA	411
1.1.1. <i>Nastanak porezne obveze kod „dobitaša“ i „dohodaša“ koji utvrđuju obvezu prema izdanim računima</i>	411
1.1.2. <i>Pravo i uvjeti za priznavanje pretporeza – prema izdanim računima</i>	411
1.2. OPOREZIVANJE PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA	413

2. UVJETI ZA PRIZNAVANJE PRETPOREZA	414
2.1. OBVEZNI ELEMENTI RAČUNA.....	415
2.2. RAČUN I ISPORUKA TREBAJU BITI PRIMLJENI OD OBVEZNIKA PDV-a.....	416
2.3. ISPORUKA – NABAVA TREBA BITI OBAVLJENA U SVRHU OBAVLJANJA GOSPODARSKE DJELATNOSTI POREZNOG OBVEZNIKA	417
2.4. NEMOGUĆNOST PRIZNAVANJA PRETPOREZA NA ISPORUKE OSLOBOĐENE PDV-a U TUZEMSTVU	419
2.5. VRIJEME ODBITKA PRETPOREZA – OVISNO O DATUMU ISPORUKE I DATUMU IZDAVANJA RAČUNA ILI RAČUNA ZA PREDUJAM U TUZEMSTVU	420
2.6. ZA PRIMLJENE ISPORUKE PRETPOREZ NE SMIJE BITI ISKLJUČEN – OGRANIČENO PRAVO PRIZNAVANJA PRETPOREZA.....	421
3. PRIMJERI EVIDENTIRANJA PRETPOREZA U KNJIGOVODSTVENIM I POREZNYM EVIDENCIJAMA	425
3.1. PRETPOREZ IZ ULAZNIH RAČUNA U TUZEMSTVU	426
3.1.1. <i>Nabava dobara i usluga – evidentiranje pretporeza</i>	426
3.1.2. <i>Priznavanje pretpore za po računima plaćenim gotovinom</i>	427
3.1.3. <i>Korištenje pretporeza ako je račun plaćen osobnom kreditnom karticom zaposlenika ili vlasnika tvrtke</i>	428
3.1.4. <i>Priznavanje pretporeza za nabavljenu dugotrajnu imovinu na temelju sklopljenog ugovora o lizingu – najmu</i>	429
3.1.5. <i>Posebnosti evidentiranja pretporeza koji još nije priznat</i>	431
3.1.6. <i>Odbitak pretporeza kod predujmova</i>	432
3.2. EVIDENTIRANJE PRETPOREZA I OBVEZE PDV-a ZA GRAĐEVINSKE USLUGE – TUZEMNI PRIJENOS POREZNE OBVEZE	437
3.3. STJECANJE DOBARA IZ EU-a.....	440
3.3.1. <i>Postupanje poreznog obveznika pri stjecanju dobara od poreznog obveznika iz EU-a – uz pravo priznavanja pretporeza</i>	440
3.3.2. <i>Postupanje „maloga“ poreznog obveznika pri stjecanju dobara od poreznog obveznika iz EU-a – bez prava priznavanja pretporeza</i>	442
3.3.3. <i>Postupanje poreznih obveznika pri nabavi dobara iz EU-a koji dijele pretporez</i>	443
3.4. PRIMLJENE USLUGE IZ EU-a I IZ TREĆIH ZEMALJA.....	444
3.5. ODBITAK PRETPOREZA PRI UVOZU DOBARA.....	446
4. PODJELA PRETPOREZA	449
5. ISPRAVAK ODBITKA PRETPOREZA ZA GOSPODARSKA DOBARA.....	450
5.1. ISPRAVAK PRETPOREZA PRI IZLASKU IZ SUSTAVA PDV-a ILI PRELASKU NA PROMETE OSLOBOĐENE PDV-a	452
5.2. ISPRAVAK ZBOG PROMJENE POSTOTKA ZA PRIZNAVANJE PRETPOREZA.....	453
5.3. ISPRAVAK ZBOG PRODAJE GOSPODARSKIH DOBARA	456
5.4. ISPRAVAK PRETPOREZA NA ZALIHE DOBARA	457
5.5. ISPRAVAK PDV-a MALOGA POREZNOG OBVEZNIKA ZBOG ULASKA U SUSTAV PDV-a	459

IX. POVRAT PDV-a KUPCIMA IZ TREĆIH ZEMALJA I POREZNIM OBVEZNICIMA IZ TREĆIH ZEMALJA, IZ EU-a I RH

(Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, viši predavač i ovl. rač.;

Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)..... 461

1. POVRAT PDV-a IZ RH KUPCIMA IZ TREĆIH ZEMALJA U OKVIRU PUTNIČKOG PROMETA.....	461
1.1. TEMELJNI UVJETI ZA POVRAT PDV-a U OKVIRU PUTNIČKOG PROMETA	462
1.2. OBRAZAC PDV-P – ELEMENTI I POPUNJAVANJE	462
1.3. ISPLATA POVRATA PDV-a KUPCU U PUTNIČKOM PROMETU	466
1.4. EVIDENTIRANJE POVRATA PDV-a U POREZNIM I KNJIGOVODSTVENIM EVIDENCIJAMA PRODAVATELJA	466
1.4.1. Povrat PDV-a izravno od strane prodavatelja	466
1.4.2. Povrat PDV-a putem posrednika	467
1.5. OSOBITOSTI POVRATA PDV-a PRODAVATELJA – OBRTRNIKA „DOHODAŠA“	469
2. POVRAT PDV-a IZ RH POREZNIM OBVEZNICIMA KOJI NEMAJU SJEDIŠTE NA PODRUČJU EU-a	469
2.1. TEMELJNI UVJETI ZA POVRAT PDV-a POREZNIM OBVEZNICIMA IZVAN EU-a	470
2.2. OBRAZAC ZP-PDV – ELEMENTI I ISPUNJAVANJE	470
2.3. ISPLATA POVRATA PDV-a POREZNIM OBVEZNICIMA IZVAN EU-a.....	473
3. POVRAT PDV-a IZ RH POREZNIM OBVEZNICIMA SA SJEDIŠTEM U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU-a.....	473
3.1. TEMELJNI UVJETI ZA POVRAT PDV-a POREZNIM OBVEZNICIMA IZ EU-a	474
3.2. ZAHTJEV ZA POVRAT – ELEMENTI I ISPUNJAVANJE.....	475
3.3. ISPLATA POVRATA PDV-a POREZNIM OBVEZNICIMA IZ EU-a	477
4. POVRAT PDV-a HRVATSKIM POREZNIM OBVEZNICIMA IZ TREĆIH ZEMALJA	478
4.1. POVRAT PDV-a IZ BOSNE I HERCEGOVINE	478
4.2. POVRAT PDV-a IZ CRNE GORE	479
4.3. POVRAT PDV-a IZ SRBIJE	483
4.4. POVRAT PDV-a IZ ŠVICARSKE	484
4.5. POVRAT PDV-a IZ NORVEŠKE	485
4.6. POVRAT PDV-a IZ MAKEDONIJE.....	486
4.7. POVRAT PDV-a S ISLANDA	487
4.8. POVRAT PDV-a IZ DRUGIH ZEMALJA	488
5. POVRAT PDV-a HRVATSKIM POREZNIM OBVEZNICIMA U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA EU-a	489
5.1. TEMELJNI UVJETI ZA POVRAT PDV-a POREZNIM OBVEZNICIMA IZ RH	489
5.2. ZAHTJEV ZA POVRAT – ROKOVI I NAČIN PODNOŠENJA	489
5.3. UVJETI ZA POVRAT PDV-a KOJE PROPISUJU DRUGE ZEMLJE ČLANICE EU-a.....	502
5.3.1. Austrija	502
5.3.2. Belgija	503
5.3.3. Bugarska	503

5.3.4. Cipar	503
5.3.5. Češka	504
5.3.6. Danska	504
5.3.7. Estonija	505
5.3.8. Finska	505
5.3.9. Francuska	506
5.3.10. Njemačka.....	507
5.3.11. Grčka	507
5.3.12. Mađarska.....	508
5.3.13. Irska	508
5.3.14. Italija	508
5.3.15. Latvija	509
5.3.16. Litva	509
5.3.17. Luksemburg	510
5.3.18. Malta	510
5.3.19. Nizozemska	511
5.3.20. Poljska	511
5.3.21. Portugal	512
5.3.22. Rumunjska	512
5.3.23. Slovačka	513
5.3.24. Slovenija	513
5.3.25. Španjolska	514
5.3.26. Švedska	514
5.3.27. Velika Britanija	515
5.4. ISPLATA POVRATA PDV-a POREZNIM OBVEZNICIMA IZ RH	515

X. POREZNO I RAČUNOVODSTVENO POSTUPANJE S PREDUJMOVIMA U SUSTAVU PDV-a

(Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, viši predavač i ovl. rač.:

Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)..... 517

1. OBVEZE S PRIMLJENIM PREDUJMOVIMA	517
1.1. PRIMLJENI PREDUJMOVI ZA ISPORUKE U TUZEMSTVU	517
1.2. PRIMLJENI PREDUJMOVI OD GRAĐANA ZA GOTOVINSKI PROMET	522
1.3. PRIMLJENI PREDUJMOVI ZA ISPORUKE UNUTAR EU-a.....	522
1.4. PRIMLJENI PREDUJMOVI ZA IZVOZ DOBARA	523
1.5. PRIMLJENI PREDUJMOVI ZA ISPORUKU USLUGA U TREĆE ZEMLJE.....	523
1.6. RAČUNOVODSTVENO I POREZNO POSTUPANJE S PRIMLJENIM PREDUJMOVIMA	524
1.7. EVIDENTIRANJE PRIMLJENIH PREDUJMOVA U POREZNIM EVIDENCIJAMA.....	527
2. POSTUPCI S DANIM PREDUJMOVIMA	529
2.1. KORIŠTENJE PRETPOREZA IZ DANOG PREDUJMA U TUZEMSTVU	529
2.2. DANI PREDUJMOVI PRI STJECANJU DOBARA I USLUGA U EU-u	529
2.3. DANI PREDUJMOVI ZA UVOZ DOBARA	532
2.4. RAČUNOVODSTVENO I POREZNO POSTUPANJE S DANIM PREDUJMOVIMA.....	532
2.5. EVIDENTIRANJE DANIH PREDUJMOVA U POREZNIM EVIDENCIJAMA.....	535

3. OBVEZE S PRIMLJENIM PREDUJMOVIMA ZA GRADITELJSKE USLUGE KOJE SE OBAVLJAJU UZ TUZEMNI PRIJENOS POREZNE OBVEZE	537
4. POSTUPCI S DANIM PREDUJMOVIMA ZA GRADITELJSKE USLUGE KOJE SE OBAVLJAJU UZ TUZEMNI PRIJENOS POREZNE OBVEZE	542
4.1. PRIMJER RAČUNOVODSTVENOG PRAĆENJA DANOG PREDUJMA ZA GRAĐEVINSKE USLUGE.....	543
XI. TUZEMNI PRIJENOS POREZNE OBVEZE.....	546
1. GRAĐEVINSKE USLUGE – POSEBNOST U SUSTAVU PDV-a <i>(Dr. sc. Vlado BRKANIĆ, prof. visoke škole, ovl. rač. i ovl. rev.).....</i>	546
1.1. BITNA OBILJEŽJA TUZEMNOG PRIJENOSA POREZNE OBVEZE.....	546
1.2. GRAĐEVINSKE USLUGE ZA KOJE SE PRIMJENJUJE PRIJENOS POREZNE OBVEZE.....	548
1.3. NASTANAK POREZNE OBVEZE KOD IZVOĐAČA RADOVA.....	557
1.4. IZLAZNI RAČUNI – OBRAČUNSKE SITUACIJE IZVOĐAČA GRAĐEVINSKIH RADOVA.....	559
1.5. POSTUPANJE KOD NARUČITELJA NA KOJEGA JE PRENESENA POREZNA OBVEZA.....	560
1.6. POSTUPAK S PREDUJMOVIMA KOD NARUČITELJA GRAĐEVINSKE USLUGE.....	562
1.7. UKLANJANJE NEDOSTATAKA OD STRANE IZVOĐAČA RADOVA.....	564
1.8. PRIJENOS POREZNE OBVEZE KOD USLUGA ODRŽAVANJA GRAĐEVINA.....	566
2. PRIJENOS POREZNE OBVEZE PRI ISPORUKAMA RABLJENOG MATERIJALA I OTPADA <i>(Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.) .....</i>	570
2.1. POREZNI POLOŽAJ RABLJENOG MATERIJALA I OTPADA	571
2.1.1. <i>Iskazivanje prijenosa porezne obveze u evidencijama i obrascu PDV.....</i>	574
2.2. NABAVA RABLJENOG MATERIJALA I OTPADA.....	575
2.2.1. <i>Nabava rabljenog materijala i otpada u tuzemstvu .....</i>	575
2.2.2. <i>Stjecanje rabljenog materijala i otpada .....</i>	578
2.2.3. <i>Uvoz rabljenog materijala i otpada .....</i>	580
2.2.3.1. <i>Primjena postupka 42 kod rabljenog materijala i otpada .....</i>	580
2.3. PRODAJA RABLJENOG MATERIJALA I OTPADA.....	582
2.3.1. <i>Isporuke u tuzemstvu .....</i>	582
2.3.2. <i>Isporuka u drugu državu članicu EU-a i izvoz.....</i>	586
2.4. TRGOVANJE OTPADOM	587
2.4.1. <i>Uvjeti za djelatnost trgovanja otpadom .....</i>	587
2.4.2. <i>Otkup otpada od građana.....</i>	587
2.4.2.1. <i>Obračun i isplata naknade za otkupljeni otpad .....</i>	589
2.4.2.2. <i>Kada prodaja otpada postaje obavljanjem samostalne djelatnosti ....</i>	593
XII. OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE PDV-a I POREZNE EVIDENCIJE	594
1. POREZNE EVIDENCIJE <i>(Dr. sc. Đurđica JURIĆ, prof. visoke škole i ovl. rač.) .....</i>	594

1.1. KNJIGA IZDANIH (IZLAZNIH) RAČUNA (OBRAZAC I-RA).....	596
1.2. KNJIGA PRIMLJENIH (ULAZNIH) RAČUNA (OBRAZAC U-RA)	600
1.3. POSEBNE EVIDENCIJE	603
1.3.1. Evidencija o PDV-u pri uvozu dobara.....	603
1.3.2. Evidencija za stjecanje dobara iz EU-a	604
1.3.3. Evidencija za stjecanje usluga iz EU-a	606
1.3.4. Evidencija za stjecanje dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH	606
1.3.5. Evidencija za tuzemni prijenos porezne obveze	608
1.3.6. Evidencije za posebni postupak oporezivanja marže (obrasci PDV-MU i PDV-MI)	610
1.3.7. Ostale posebne evidencije	612
1.4. PRIJAVA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST – OBRAZAC PDV	613
1.5. ZBIRNA PRIJAVA ZA ISPORUKE DOBARA I USLUGA U DRUGE DRŽAVE ČLANICE EU-a (OBR. ZP)	633
1.6. PRIJAVA ZA STJECANJE DOBARA I USLUGA IZ DRUGIH DRŽAVA ČLANICA EU-a (OBR. PDV-S)	636
1.7. PRIJAVA O TUZEMNIM ISPORUKAMA S PRIJENOSOM POREZNE OBVEZE (OBR. PPO).....	638
1.8. PRIJAVA ZA ISPORUKE DOBARA I USLUGA IZ čl. 75. st. 2. ZAKONA (OBR. INO PPO).....	640
1.9. OBRAZAC PZ 42 I 63	641
2. PRAKTIČNI PRIMJER UTVRĐIVANJA OBVEZE PDV-a ZA „DOBITAŠE“ PREMA IZDANIM RAČUNIMA <i>(Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ viši predavač i ovl. rač.;</i> <i>Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.).....</i>	643
2.1. POSEBNOSTI U VEZI S EVIDENTIRANJEM ISPORUKA DOBARA I USLUGA U OBRASCU PDV	643
2.2. RAČUNOVODSTVENO I POREZNO EVIDENTIRANJE OBVEZE I PRETPOREZA	648
2.3. PRIJAVE PDV-a ZA RAZDOBLJA OPOREZIVANJA, ROKOVI PREDAJE I PLAĆANJE PDV-a	649
2.4. PRIMJER UTVRĐIVANJA OBVEZE PDV-a ZA OBRAČUNSKO RAZDOBLJE	650
3. PLAĆANJE PDV-a KOD POREZNIH OBVEZNIKA „DOBITAŠA“ KOJI UTVRĐUJU OBVEZU PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA <i>(Dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ viši predavač i ovl. rač.;</i> <i>Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.).....</i>	671
3.1. TEMELJNA NAČELA OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA KOD „DOBITAŠA“	672
3.2. USTROJ POSLOVANJA „DOBITAŠA“ KOJI UTVRĐUJE OBVEZU PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA.....	673
3.2.1. Koji prometi ulaze u isporuke od 3.000.000,00 kn	673
3.2.2. Nastanak porezne obveze i priznavanje pretporeza	675
3.2.3. Elementi računa „dobitaša“ koji utvrđuje obvezu prema naplaćenim naknadama	676
3.2.4. Računovodstveno i porezno evidentiranje obveze i pretporeza.....	677

3.2.5. Prijave PDV-a za razdoblje oporezivanja, rokovi predaje i plaćanje PDV-a	679
3.3. PRIMJER UTVRĐIVANJA OBVEZE PDV-a ZA OBRAČUNSKO RAZDOBLJE	681
4. POSEBNOSTI SASTAVLJANJA OBRASCA PDV ZA POSLJEDNJE RAZDOBLJE OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE	
<i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)</i>	699
4.1. OBVEZNICI SASTAVLJANJA I PREDAJE OBRASCA PDV ZA POSLJEDNJE RAZDOBLJE OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE	700
4.2. TKO SU OBVEZNICI SASTAVLJANJA OBRASCA PDV ZA POSLJEDNJE RAZDOBLJE OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE – PROSINAC 2015....	701
4.3. KOJI RAČUNI ULAZE U POSLJEDNJE RAZDOBLJE OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE	702
4.4. OBVEZE U VEZI S PODJELOM PRETPOREZA U 2015. IZ ULAZNIH RAČUNA	703
4.4.1. Kako treba izračunati postotak za priznavanje pretporeza	704
4.4.2. Obveza usklađenja korištenog pretporeza prije izrade obrasca PDV za posljednje razdoblje oporezivanja kalendarske godine - prosinac 2015.....	707
4.4.3. Korištenje postotka priznavanja pretporeza u prvom obračunskom razdoblju sljedeće godine	711
4.5. OBVEZA ISPRAVKA PRETPOREZA KOD GOSPODARSKIH DOBARA	711
4.5.1. Ispravak pretporeza pri izlasku iz sustava PDV-a i prelaska na promete oslobođene PDV-a	713
4.5.2. Ispravak PDV-a maloga poreznog obveznika zbog ulaska u sustav PDV-a	714
4.5.3. Ispravak zbog promjene postotka za priznavanje pretporeza.....	715
4.6. ZAKLJUČIVANJE POREZNIH EVIDENCIJA – KNJIGE I-RA I U-RA I POVEZANOST S KNJIGOVODSTVENIM RAČUNIMA	718
4.7. UTVRĐIVANJE OBVEZE PDV-a U POSLJEDNJEM RAZDOBLJU OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE U RAČUNOVODSTVENIM EVIDENCIJAMA - PREMA IZDANIM RAČUNIMA	719
4.8. UTVRĐIVANJE OBVEZE PDV-a U POSLJEDNJEM RAZDOBLJU OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE U RAČUNOVODSTVENIM EVIDENCIJAMA - PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA	721
4.9. OBRAZAC PDV ZA POSLJEDNJE RAZDOBLJE OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE – PROSINAC 2015.....	723
XIII. POSEBNI POSTUPCI OPOREZIVANJA	726
1. POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA PUTNIČKIH AGENCIJA, OPOREZIVANJE USLUGE SMJEŠTAJA I UGOSTITELJSKE USLUGE	
<i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)</i>	726
1.1. TEMELJNE ODREDBE U VEZI S OPOREZIVANJEM USLUGA SMJEŠTAJA I UGOSTITELJSKIH USLUGA.....	726
1.2. OPOREZIVANJE U SLUGE SMJEŠTAJA I UGOSTITELJSKE USLUGE	727
1.2.1. Izravno pružanje usluga smještaja domaćim ili stranim gostima	728
1.2.2. Ugostiteljske usluge	730
1.2.3. Uvjeti i način pružanja usluge smještaja putem putničke agencije.....	733
1.3. TEMELJNE ODREDBE PRIMJENE POSEBNOG POSTUPKA OPOREZIVANJA PUTNIČKIH AGENCIJA	735

1.3.1. Tko može primijeniti posebni postupak oporezivanja putničkih agencija i na koje se usluge postupak odnosi	739
1.3.2. Tko se smatra kupcem za potrebe oporezivanja usluga putničkih agencija.....	740
1.3.3. Što je porezna osnovica i kada nastaje porezna obveza	740
1.3.4. Pravo na odbitak pretporeza i primjena ispravne stope PDV-a.....	741
1.3.5. Računi u posebnom postupku putničkih agencija i porezne evidencije	741
1.4. OPOREZIVANJE ARANŽMANA U POSEBNOM POSTUPKU U RH I OBRAČUN PDV-a U NAUTIČKOM TURIZMU	742
1.5. OPOREZIVANJE ARANŽMANA U POSEBNOM POSTUPKU KADA SE AGENCIJA KORISTI USLUGAMA DRUGIH POREZNIH OBVEZNIKA IZ EU-a ...	749
1.6. OPOREZIVANJE ARANŽMANA U POSEBNOM POSTUPKU KADA SE AGENCIJA KORISTI VLASTITIM USLUGAMA I USLUGAMA DRUGIH POREZNIH OBVEZNIKA IZ EU-a	755
1.7. POREZNI POLOŽAJ USLUGA PUTNIČKE AGENCIJE – POSREDNIKA.....	761
1.8. POREZNI POLOŽAJ USLUGA PUTNIČKE AGENCIJE ZA ARANŽMANE OBAVLJENE IZVAN EU-a	767
2. POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA MARŽE ZA RABLJENA DOBRA, UMJETNIČKA DJELA I KOLEKCIONARSKIE ILI ANTIKNE PREDMETE (Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.; Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.).....	773
2.1. TKO MOŽE PRIMIJENITI POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA MARŽE	773
2.2. KADA PRIMIJENITI POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA MARŽE	775
2.3. PRODAJA DOBARA U POSEBNOM POSTUPKU OPOREZIVANJA MARŽE	777
2.3.1. Porezna osnovica u posebnom postupku oporezivanja marže	777
2.3.2. Isporuka dobara u drugu državu članicu i izvoz	778
2.4. RAČUNI PREPRODAVATELJA I POREZNE EVIDENCIJE.....	779
2.5. PRIMLJENI PREDUJMOVI ZA ISPORUKU U POSEBNOM POSTUPKU OPOREZIVANJA MARŽE.....	781
2.6. PRIMJERI PRODAJE DOBARA U POSEBNOM POSTUPKU OPOREZIVANJA MARŽE.....	782
3. POSEBNI POSTUPAK ZA PRODAJU PUTEM JAVNE DRAŽBE (Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.)	788
3.1. PRIMJENA POSEBNOG POSTUPKA OPOREZIVANJA	789
3.2. RAČUN ZA PRODAJU PUTEM JAVNE DRAŽBE	790
3.3. EVIDENTIRANJE POSLOVNIH DOGAĐAJA KOD ORGANIZATORA JAVNE DRAŽBE.....	792
4. POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA INVESTICIJSKOG ZLATA (Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.)	793
4.1. SPECIFIČNOSTI POSEBNOG POSTUPKA OPOREZIVANJA INVESTICIJSKOG ZLATA.....	793
4.2. KNJIGOVODSTVENO PRAĆENJE NABAVE I PRODAJE INVESTICIJSKOG ZLATA	797
4.2.1. Nabava investicijskog zlata	797
4.2.2. Vođenje evidencije i čuvanje dokumentacije.....	799

5. POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA ZA TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE, USLUGE RADIJSKOG I TELEVIZIJSKOG EMITIRANJA I ELEKTRONIČKI OBAVLJENE USLUGE	
<i>(Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	801
5.1. DEFINIRANJE TELEKOMUNIKACIJSKIH USLUGA, USLUGA EMITIRANJA I ELEKTRONIČKI OBAVLJENIH USLUGA	802
5.1.1. <i>Što su elektronički obavljene usluge</i>	802
5.1.2. <i>Što su telekomunikacijske usluge</i>	806
5.1.3. <i>Što su usluge emitiranja</i>	806
5.2. POREZNI POLOŽAJ OBAVLJANJA TELEKOMUNIKACIJSKIH USLUGA, USLUGA EMITIRANJA I ELEKTRONIČKI OBAVLJENIH USLUGA	807
5.2.1. <i>Obavljanje usluga poreznim obveznicima</i>	807
5.2.2. <i>Obavljanje usluga osobama koje nisu porezni obveznici</i>	807
5.3. POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA USLUGA	808
5.3.1. <i>Provedba posebnog postupka za porezne obveznike koji nemaju sjedište u EU-u</i>	810
5.3.2. <i>Provedba postupka za porezne obveznike koji imaju sjedište u EU-u, ali bez sjedišta u državi članici potrošnje</i>	812
5.3.3. <i>Postupak „Sve na jednom mjestu“ (MOSS)</i>	813
5.3.3.1. <i>Registracija korisnika za hrvatski sustav MOSS</i>	815
5.4. RAČUNOVODSTVENO POSTUPANJE KOD RH POREZNOG OBVEZNIKA	818
5.4.1. <i>Usluge obavljene poreznim obveznicima</i>	818
5.4.2. <i>Posebni postupak oporezivanja za usluge obavljene osobama koje nisu porezni obveznici</i>	820

XIV. POSEBNOSTI KORIŠTENJA OSOBNIM AUTOMOBILIMA I DRUGIM SREDSTVIMA ZA OSOBNI PRIJEVOZ .....

823

1. NABAVA OSOBNIH AUTOMOBILA	
<i>(Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	823
1.1. NABAVA NOVIH OSOBNIH AUTOMOBILA	823
1.1.1. <i>Tko, kako i kada obračunava poseban porez na motorna vozila</i>	824
1.1.2. <i>Predmet oporezivanja</i>	825
1.1.2.1. <i>Porezni obveznik i nastanak porezne obveze</i>	826
1.1.2.2. <i>Visina posebnog poreza i porezna osnovica</i>	829
1.1.2.3. <i>Način obračuna i plaćanje posebnog poreza</i>	830
1.1.3. <i>Stjecanje novih osobnih automobila unutar EU-a</i>	831
1.1.3.1. <i>Sastavljanje obrasca Stjecanje NPS</i>	834
1.1.3.2. <i>Stjecanje novih osobnih automobila za prijevoz zaposlenika i članova uprave</i>	837
1.1.3.3. <i>Stjecanje novih osobnih automobila za obavljanje djelatnosti</i>	839
1.1.3.4. <i>Stjecanje novih osobnih automobila za daljnju prodaju</i>	841
1.1.3.5. <i>Građani kao stjecatelji novih osobnih automobila</i>	842
1.1.3.6. <i>Stjecanje novih testnih vozila iz druge države članice EU-a</i>	842
1.1.4. <i>Uvoz novih osobnih automobila iz trećih zemalja ili trećih područja</i>	844
1.2. NABAVA RABLJENIH OSOBNIH AUTOMOBILA	846
1.2.1. <i>Nabava rabljenih osobnih automobila u tuzemstvu</i>	846
1.2.2. <i>Stjecanje rabljenih osobnih automobila</i>	847

1.2.3. Uvoz rabljenih osobnih automobila	850
1.3. VOZILA KATEGORIJE N1	850
1.3.1. Nabava vozila kategorije N1	854
1.3.2. Označavanje vozila kojima se koristi za vlastite potrebe	860
2. PRODAJA OSOBNIH AUTOMOBILA	
<i>(Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	861
2.1. POREZNI POLOŽAJ OSOBNIH AUTOMOBILA	861
2.2. PRODAJA OSOBNIH AUTOMOBILA	863
2.2.1. Prodaja osobnih automobila nabavljenih do 29. veljače 2012.	865
2.2.2. Prodaja osobnih automobila nabavljenih od 1. ožujka 2012.	868
2.3. ISPORUKE NOVIH I RABLJENIH OSOBNIH AUTOMOBILA U DRUGU DRŽAVU ČLANICU EU-a	872
2.3.1. Prodaja novoga osobnog automobila u drugu državu članicu EU-a	872
2.3.2. Prodaja rabljenih osobnih automobila u drugu državu članicu EU-a	876
2.3.3. Prodaja novih i rabljenih osobnih automobila u treće zemlje	878
2.3.4. Povrat plaćenoga posebnog poreza na motorna vozila	879
3. RABLJENI OSOBNI AUTOMOBILI U POSEBNOJ POSTUPKU OPOREZIVANJA MARŽE	
<i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.; Jasna VUK, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	879
3.1. PRIMJENA POSEBNOG POSTUPKA OPOREZIVANJA MARŽE	880
3.2. NABAVA RABLJENIH MOTORNIH VOZILA ZA DALJNJU PRODAJU	881
3.2.1. Nabava rabljenih osobnih automobila iz druge države članice EU-a	882
3.2.2. Nabava rabljenih osobnih automobila u RH	883
3.2.2.1. Postupak obračuna posebnog poreza na motorna vozila	887
3.2.2.2. Postupak obračuna posebnog poreza na stjecanje motornih vozila	891
3.2.3. Prodaja rabljenih osobnih automobila u drugu državu članicu EU-a	895
3.2.4. Izvoz rabljenih osobnih automobila	895
3.3. NABAVA I PRODAJA OSTALIH RABLJENIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA	896
3.4. VOĐENJE EVIDENCIJE PREMA ZAKONU O POSEBNOJ POREZU	896
4. OPOREZIVANJE PROMETA AUTOBUSA, TERETNIH AUTOMOBILA I RADNIH STROJEVA	
<i>(Dr. sc. Šime GUZIĆ, viši predavač i ovl. rač.)</i>	896
4.1. NABAVA I PRODAJA U TUZEMSTVU	898
4.2. NABAVA RADNIH STROJEVA, TERETNIH VOZILA I AUTOBUSA IZ EU-a	904
4.2.1. Nabava novih teretnih vozila, poljoprivrednih i radnih strojeva i autobusa iz EU-a	904
4.2.2. Nabava rabljenih teretnih vozila, poljoprivrednih i radnih strojeva i autobusa u tuzemstvu i iz zemalja članica EU-a	909
4.3. OPOREZIVANJE VOZILA KOJA SE NE SMATRAJU PRIJEVOZNIH SREDSTVIMA	914
4.3.1. Nabava novih vozila koja se ne smatraju prijevoznim sredstvima	914
4.3.2. Nabava rabljenih vozila koja se ne smatraju prijevoznim sredstvima	916
4.4. PRODAJA AUTOBUSA, TERETNIH AUTOMOBILA I RADNIH STROJEVA U INOZEMSTVO	918

5. PRIMITAK U NARAVI S OSNOVE UPORABE POSLOVNIH OSOBNIH VOZILA ZA PRIVATNE POTREBE	
<i>(Lucija TURKović-JARŽA, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	921
5.1. TEMELJNE ODREDBE KOJE ODREĐUJU POREZNI POLOŽAJ PRIMITKA U NARAVI	921
5.1.1. Kako treba postupiti kada se utvrđuje primitak u naravi u visini 1 % nabavne vrijednosti automobila	922
5.1.1.1. Primitak u naravi u visini 1 % nabavne vrijednosti s osnove korištenja osobnim vozilom nabavljenim prije 1. ožujka 2012.	924
5.1.1.2. Primitak u naravi u visini 1 % nabavne vrijednosti osobnog vozila nabavljenog nakon 1. ožujka 2012.	926
5.1.2. Utvrđivanje primitka u naravi u visini 20 % rate za operativni lizing	927
5.1.3. Utvrđivanje primitaka u naravi s osnove stvarnog korištenja vozilom za privatne potrebe	928
5.1.4. Priznavanje troškova nastalih uporabom osobnih vozila za koja se utvrđuje primitak u naravi	931
XV. PRORAČUNSKE I NEPROFITNE PRAVNE OSOBE U SUSTAVU POREZA NA DODANU VRIJEDNOST	932
1. NEPROFITNE ORGANIZACIJE I PRORAČUNSKI KORISNICI U SUSTAVU PDV-a <i>(Mirela GLAVOTA, dipl. oec., ovl. rač. i ovl. rev.)</i>	932
1.1. TKO SU NEPROFITNE I PRORAČUNSKE PRAVNE OSOBE	932
1.2. NEPROFITNE I PRORAČUNSKE PRAVNE OSOBE KAO POREZNI OBVEZNICI	933
1.2.1. <i>Kada su neprofitne i proračunske pravne osobe obveznici PDV-a</i>	935
1.2.2. <i>Kada se neprofitne i proračunske osobe trebaju registrirati za potrebe PDV-a</i>	935
1.2.3. <i>Porezni položaj javnopravnih tijela</i>	936
1.2.4. <i>Porezno oslobođenje za isporuke od javnog interesa</i>	938
1.2.4.1. <i>Usluge obrazovanja</i>	940
1.2.4.2. <i>Usluge u kulturi</i>	941
1.2.5. <i>Usluge neprofitnih organizacija</i>	941
1.2.6. <i>Posebnosti pri isporuci dobara kod neprofitnih i proračunskih osoba</i>	942
1.2.7. <i>Posebnosti pri stjecanju dobara kod neprofitnih i proračunskih osoba</i>	945
1.2.8. <i>Mjesto obavljanja usluge</i>	948
1.2.9. <i>Pravo na odbitak pretporeza</i>	950
1.2.10. <i>Porezne prijave</i>	956
1.2.11. <i>Knjigovodstveni računi za evidentiranje PDV-a</i>	956
1.2.11.1. <i>Proračunske osobe</i>	956
1.2.11.2. <i>Neprofitne pravne osobe</i>	958
2. SASTAVLJANJE OBRASCA PDV ZA POSLJEDNJE RAZDOBLJE OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE ZA NEPROFITNE I PRORAČUNSKJE POREZNE OBVEZNIKE <i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)</i>	959
2. 1. TEMELJNE ODREDBE U VEZI S PREDAJOM OBRASCA PDV ZA POSLJEDNJE RAZDOBLJE OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE ZA OVU SKUPINE POREZNIH OBVEZNIKA	959

2.2. KOJI RAČUNI ULAZE U POSLJEDNJE RAZDOBLJE OPOREZIVANJA KALENDARSKJE GODINE	962
2.3. OBVEZE U VEZI S PODJELOM PRETPOREZA U 2015. IZ ULAZNIH RAČUNA	963
2.4. OBVEZE U VEZI S PODJELOM I USKLAĐENJEM PRETPOREZA KOD PRORAČUNSKOG KORISNIKA	966
2.4.1. Izračun postotka za priznavanje pretporeza u prosincu 2015. kod proračunskog korisnika zdravstvene ustanove	966
2.4.2. Usklađenje postotka za priznavanje pretporeza u prosincu 2015. – proračunski korisnik	967
2.5. OBVEZE U VEZI S PODJELOM I USKLAĐENJEM PRETPOREZA KOD NEPROFITNE PRAVNE OSOBE	969
2.5.1. Izračun postotka za priznavanje pretporeza u prosincu 2015. kod neprofitne pravne osobe – sportska udruga	969
2.5.2. Usklađenje postotka za priznavanje pretporeza u prosincu 2015. – neprofitna osoba	971
2.6. KORIŠTENJE POSTOTKA PRIZNAVANJA PRETPOREZA U NOVOM OBRAČUNSKOM RAZDOBLJU	972
2.7. ISPRAVAK PRETPOREZA.....	973
2.7.1. Ispravak pretporeza zbog izlaska iz sustava PDV-a ili prelaska u cijelosti na promete oslobođene PDV-a	974
2.7.1.1. Proračunski porezni obveznik – ispravak pretporeza zbog izlaska iz sustava PDV-a.....	974
2.7.1.2. Neprofitni porezni obveznik – ispravak pretporeza kod izlaska iz sustava PDV-a	975
2.7.2. Ispravak pretporeza zbog promjene postotka za priznavanje pretporeza	976
2.7.2.1. Proračunski porezni obveznik – ispravak pretporeza zbog promjene postotka za priznavanje pretporeza	977
2.7.2.2. Neprofitni porezni obveznik – ispravak pretporeza zbog promjene postotka za priznavanje pretporeza	978
2.8. SASTAVLJANJE OBRASCA PDV ZA POSLJEDNJE RAZDOBLJE I ZAKLJUČIVANJE POREZNIH KNJIGA I EVIDENCIJA	980
2.9. SALDIRANJE PRETPOREZA I OBVEZE PDV-a U RAČUNOVODSTVENIM EVIDENCIJAMA	981

XVI. POSEBNOSTI U POSLOVANJU OBRTNIKA – OBVEZNIKA POREZA NA DOHODAK („DOHODAŠ“)

(Mr. Anja BOŽINA, dip. oec. i ovl. rač.).....	984
1. POREZNI OBVEZNIK U SUSTAVU POREZA NA DOHODAK – OBVEZNIK PDV-a	984
2. OBRAČUN PDV-a KOD OBRTNIKA OBVEZNIKA POREZA NA DOHODAK	986
3. SLUČAJEVI KADA SE KOD „DOHODAŠA“ PRI UTVRĐIVANJU OBVEZE ZA PDV NE PRIMJENJUJE OBRAČUN PREMA NAPLAĆENOJ NAKNADI	988
4. RAČUNI OBVEZNIKA POREZA NA DOHODAK U SUSTAVU PDV-a	989
4.1. POJEDNOSTAVLJENI RAČUN „DOHODAŠA“	992
4.2. KADA „DOHODAŠ“ NIJE OBVEZAN IZDATI RAČUN	992
5. EVIDENTIRANJE OBVEZE ZA PDV	993

XVII. OPOREZIVANJE ISPORUKA GRAĐEVINA ILI NJIHOVIH DIJELOVA I ZEMLJIŠTA

<i>(Dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. visoke škole i ovl. rač.)</i>	1007
1. TEMELJNE ODREDBE U VEZI S OPOREZIVANJEM PROMETA NEKRETNINA	1007
2. OPOREZIVANJE PROMETA NEKRETNINA DO 31. PROSINCA 2014.	1008
2.1. TEMELJNA POREZNA PRAVILA U PROMETU NEKRETNINA DO 31. PROSINCA 2014.....	1009
2.2. POREZNI POLOŽAJ PROMETA STARIH I NOVIH NEKRETNINA DO 31. PROSINCA 2014.....	1010
3. POREZNI POLOŽAJ ISPORUKA GRAĐEVINA ILI NJIHOVIH DIJELOVA I ZEMLJIŠTA NA KOJEM SE NALAZE PREMA PROPISIMA O PDV-u OD 1. SIJEČNJA 2015.	1012
3.1. POREZNI POLOŽAJ ISPORUKE GRAĐEVINA	1013
3.1.1. <i>Kako se utvrđuje datum prvog nastanjenja odnosno korištenja građevine</i>	1014
3.1.2. <i>Što znači pravo izbora na oporezivanje, na koga i na koje građevine se odnosi</i>	1015
3.1.3. <i>Kada treba provesti ispravak pretporeza za građevinu koja se prodaje</i>	1016
3.1.4. <i>Oporezivanje rekonstruiranih građevina ili njihovih dijelova</i>	1016
3.2. PRIMJERI OPOREZIVANJA ISPORUKA GRAĐEVINA OD 1. SIJEČNJA 2015. KOD PRODAVATELJA OBVEZNIKA PDV-a	1017
3.3. POREZNI POLOŽAJ ISPORUKE ZEMLJIŠTA PREMA PROPISIMA O PDV-u – NEGRAĐEVINSKO I GRAĐEVINSKO.....	1023
3.4. PRIMJERI OPOREZIVANJA ISPORUKA ZEMLJIŠTA – GRAĐEVINSKO I NEGRAĐEVINSKO - KOD PRODAVATELJA OBVEZNIKA PDV-a	1023
4. POREZNI POLOŽAJ PROMETA NEKRETNINA PREMA PROPISIMA O POREZU NA PROMET NEKRETNINA OD 1. SIJEČNJA 2015.	1025
4.1. POREZNI OBVEZNIK, OSNOVICA I STOPA POREZA NA PROMET NEKRETNINA	1026
4.2. PRIJAVA PROMETA NEKRETNINA	1027
5. OPOREZIVANJE NEKRETNINA U POSTUPKU OVRHE	1028
XVIII. PROPISI	1032
ZAKON O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST <i>(Urednički pročišćeni tekst)</i>	1032
PRAVILNIK O POREZU NA DODANU VRIJEDNOST <i>(Urednički pročišćeni tekst)</i>	1113
PRAVILNIK O OSLOBOĐENJU OD POREZA NA DODANU VRIJEDNOST I TROŠARINE ZA ROBU UVEZENU U OSOBNOJ PRTLJAZI OSOBA KOJE PUTUJU IZ TREĆIH DRŽAVA TE ZA ROBU UVEZENU KAO MALA POŠILJKA NEKOMERCIJALNOG ZNAČAJA	1250

PROVEDBENA UREDBA VIJEĆA (EU) BR. 282/2011 OD 15. OŽUJKA 2011. O UTVRĐIVANJU PROVEDBENIH MJERA ZA DIREKTIVU 2006/112/EZ O ZAJEDNIČKOM SUSTAVU POREZA NA DODANU VRIJEDNOST(PREINAKA) (L 077, 23.3.2011, P.1)	1256
<i>PRILOG I.</i>	1289
<i>PRILOG II.</i>	1291
<i>PRILOG III.</i>	1295
<i>PRILOG IV.</i>	1296